Είναι η ομοφυλοφιλία ελάττωμα;

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 22 Ιανουαρίου, 2006

Με αφορμή την έρευνα της VPRC, που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό 'Κ' της εφημερίδας 'Καθημερινή' (13-2-2005) 'Η ομοφυλοφιλία και οι Έλληνες', παραθέτουμε εδώ ένα κείμενο της 'Ορθόδοξης Ομάδας Δογματικής Έρευνας'.

Τις τελευταίες εβδομάδες, γίνεται διαρκώς λόγος για τον αρχιεπίσκοπο, συνήθως δυσμενής, επειδή αποκάλεσε την ομοφυλοφιλία "κουσούρι". Έσπευσαν αυτοί που θεωρούν τους εαυτούς τους "προοδευτικούς" να πουν ότι αυτό είναι "ρατσισμός", ότι η ομοφυλοφιλία είναι "επιλογή", έσπευσαν και οι ομοφυλόφιλοι να βγάλουν ανακοίνωση περί "ελευθερίας επιλογής", ΑΠΟΦΕΥΓΟΝΤΑΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ, και άλλα πολλά. Καιρός λοιπόν να ασχοληθούμε και εμείς με το θέμα αυτό, για να πούμε μερικά πράγματα με το όνομά τους...

Αν το να θεωρήσεις κάποιον "άρρωστο" θεωρείτο ρατσισμός, οι μεγαλύτεροι ρατσιστές θα ήταν οι γιατροί! Γιατί είναι υποχρεωμένοι από το λειτούργημά τους, καθημερινά να λένε την πικρή αλήθεια σε πλήθος ασθενείς. Μήπως θα έπρεπε να τους το κρύψουν, για να μη θεωρηθούν οπισθοδρομικοί και ρατσιστές;
Η υποχρέωση ενός γιατρού, είναι να κάνει γνωστό στον ασθενή του, ότι πάσχει από κάτι επικίνδυνο για τη ζωή του. Και αν ένας γιατρός αποκρύψει τη διάγνωση αυτή, και ο ασθενής ζημιωθεί από αυτό, ο γιατρός θα δώσει λόγο στη δικαιοσύνη.
Το ίδιο συμβαίνει και με την Εκκλησία. Η Εκκλησία δεν είναι ένα "σύστημα νόμων", και "αστήρικτων δογμάτων", αλλά είναι πνευματικό ιατρείο. Και όχι μόνο έχει υποχρέωση να κάνει διάγνωση ΣΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΝΤΑΙ, αλλά και να τους πει τη σκληρή αλήθεια για την ασθένειά τους, είτε αυτό τους αρέσει, είτε όχι. Διαφορετικά, αν ο ιερέας, (ή ακόμα και ο απλός πιστός), πει σε κάποιον "είσαι υγιής", και εκείνος ζημιωθεί στην αιώνια κατοικία του, αμελώντας τη θεραπεία, θα δώσει ο ιερέας εκείνος λόγο προς τον Θεό. Γιατί γι' αυτό είναι απεσταλμένος: Για τη θεραπεία του κόσμου.
Δεν υπάρχουν μόνο σωματικές ασθένειες. Υπάρχουν και ψυχικές. Μόνο που αυτές δεν είναι πάντα φανερές. Ειδικά σε μια κοινωνία που έχει μεγάλο ποσοστό ασθενών κάποιας ασθένειας, φαίνεται αυτή "φυσιολογική"! Πολύ δε περισσότερο, σε μια κοινωνία, γεμάτη με πλήθος ψυχικές ασθένειες, που ο καθένας κουβαλάει το δικό του φορτίο. Όμως αυτό δεν δικαιολογεί τον πνευματικό γιατρό, να αμελήσει να προειδοποιήσει τον ασθενή.
Όταν μιλάμε για "βεβαίωση ασθένειας", αυτό δεν είναι μια υποκειμενική γνώμη των

Χριστιανών. Είναι η σαφής ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ του Θεού για την ασθένεια. Διαφορετικά, κανείς δεν θα δικαιολογείτο να λέει δικές του γνώμες για τη ζωή των άλλων. Και όπως ένας κατασκευαστής, γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα, τα "κουσούρια" που έχει κάποιο από τα κατασκευάσματά του, ομοίως και ο Θεός γνωρίζει πολύ καλά, πότε κάποιος είναι ψυχικά ασθενής. Και μας έχει κατονομάσει ρητά τις διάφορες μορφές ψυχικών ασθενειών. Γιατί όπως ο γιατρός έχει εξειδίκευση στις σωματικές ασθένειες και τη θεραπεία τους, η Εκκλησία έχει στις ψυχικές και τη θεραπεία τους.
Το ότι είναι δυνατόν ο παντοδύναμος Θεός να έχει πλάσματα με ελαττώματα, δεν είναι παράξενο. Γιατί στο θέμα εμπλέκεται η ελευθερία των πλασμάτων του. Η κτίση είναι πλασμένη καλή λίαν. Δεν είναι ακόμα ολοκληρωμένη. Και τελειοποιείται με την αφθαρσία, που θα έρθει ως αποτέλεσμα της δικής μας ΕΠΙΛΟΓΗΣ. Όσο η πλειοψηφία της ανθρωπότητας δεν επιθυμεί τη θεραπεία της, η κτίση θα παραμένει ατελής. Γιατί ούτε ο γιατρός (η Εκκλησία), ούτε ο Κατασκευαστής (ο Θεός) δεν επιθυμούν να επιβάλλουν τη θεραπεία, αλλά πρέπει ο ίδιος ο ασθενής να τη ζητήσει και να προχωρήσει στην τήρηση της συνταγής. Μέχρι λοιπόν να τελειοποιηθεί η κτίση Του, θα υπάρχουν άνθρωποι που γεννιούνται σωματικά ή ψυχικά ασθενείς, ή που νοσούν στη συνέχεια με διάφορες ασθένειες. Γι' αυτό το κείμενο που έγραψαν οι ομοφυλόφιλοι Ελλάδος, θα έπρεπε αφ' ενός να μην αποφύγει τη θεολογική ανάλυση, αφ' ετέρου, να είναι περισσότερο διακριτικό σε όσα έγραφε περί ελευθερίας. Γιατί κανείς δεν τους ανάγκασε να θεραπεύσουν το πάθος τους αυτό. Και αν θέλουν να ξεγελούν τους εαυτούς τους ότι είναι υγιείς, κανείς δεν τους εμποδίζει να το νομίζουν. Αλλά η Εκκλησία έχει κάθε δικαίωμα, και μάλιστα υποχρέωση, να προειδοποιεί ότι φέρουν ασθένεια επικίνδυνη για την αιώνια ζωή τους.
Πότε θα ήταν ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗ η δήλωση της Εκκλησίας κατά των φορέων μιας ασθένειας; Θα ήταν έτσι, αν παράβλεπε τις άλλες ασθένειες, και επικεντρωνόταν μόνο σε μία. Όμως αυτό δεν συμβαίνει! **Η Εκκλησία δεν θεωρεί την ομοφυλοφιλία ως κάτι "ιδιαίτερο" μεταξύ των άλλων ψυχικών ασθενειών.**
Είναι και αυτή μία από τις πολλές άλλες ασθένειες. Ψυχικά ασθενής δεν είναι μόνο ο ομοφυλόφιλος. Ψυχικά ασθενής είναι και ο γυναικάς (ή αντίστοιχα η νυμφομανής γυναίκα). Το να θέλει δηλαδή κάποιος να έχει σεξουαλικές σχέσεις με περισσότερα από ένα άτομα του αντιθέτου φύλλου! Ή το να έχει σεξουαλικές σχέσεις εκτός του μυστηρίου του γάμου. Ούτε η ψυχική ασθένεια περιορίζεται μόνο στο σεξουαλικό θέμα. Ψυχική ασθένεια είναι και η κλεπτομανία, και η πλεονεξία, και η τοξικομανία, και ο αλκοολισμός, και η πολυφαγία, και η ψευτιά, και η φιλαργυρία, και η εργασιομανία, και γενικά κάθε υπερβολή ή πάθος που υπάρχει, με κορυφαία ασθένεια ΤΗΝ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ. Γιατί δηλαδή οι ομοφυλόφιλοι διεκδικούν το να μην θεωρούνται άρρωστοι από την Εκκλησία; Μόνο αυτοί έχουν δικαίωμα να παραβλέπεται το πάθος τους; Τότε να κάνουν και οι τοξικομανείς σωματείο, και να παραπονούνται όταν τους λένε άρρωστους! Το ίδιο να κάνουν και οι μύωπες, για να θεωρηθεί "ρατσιστικό" να τους λένε τη μυωπία "ασθένεια".
Ρατσισμός θα ήταν, αν η Εκκλησία μεταξύ όλων των παθών, παράβλεπε το πάθος της ομοφυλοφιλίας και τη μεταχειριζόταν διαφορετικά από τα άλλα πάθη. Όμως και η

ομοφυλοφιλία έχει τη θέση της μεταξύ όλων των παθών που χρειάζονται θεραπεία. Οτιδήποτε απομακρύνει το άνθρωπο από τον Θεό, είναι ψυχική ασθένεια, και όσο πιο πολύ τον απομακρύνει, τόσο πιο σοβαρή είναι. Και όπως μπορεί να καταλάβει ο καθένας από αυτή τη δήλωση, **ΟΛΟΙ ΜΑΣ έχουμε το ένα ή το άλλο κουσούρι, και δεν υπάρχει άνθρωπος που να μη χρειάζεται θεραπεία σε κάποιο τομέα της ψυχής του.**

Είτε κάποιος γεννηθεί με μια κληρονομική τάση σε κάποιο πάθος, είτε κάποιος την αναπτύξει αργότερα, δεν παύει να είναι ασθενής. Όπως δεν παύει να είναι ασθενής, ένας που γεννήθηκε τυφλός. Το να έχουν οι τυφλοί την απαίτηση να μη θεωρούνται άρρωστοι, είναι τόσο παράλογο, όσο η απαίτηση του ομοφυλοφιλικού σωματείου, να μη θεωρείται αρρώστια η δική τους κατάσταση. Και αν είναι ρατσιστικό να λέμε τους ομοφυλόφιλους ασθενείς, είναι εξίσου ρατσιστικό να λέμε ασθενείς τους τυφλούς.

Βεβαίως ίσως μας πει κάποιος, ότι ένας τυφλός, είναι εμφανώς ασθενής, ενώ ένας ομοφυλόφιλος δεν φαίνεται. Μήπως αυτό σημαίνει ότι είναι υγιής; Ένας καρκινοπαθής που ακόμα δεν έχει δει τις συνέπειες της ασθένειάς του, μήπως δεν είναι ασθενής επειδή δεν φαίνεται ο καρκίνος του; Τι είναι "ελάττωμα" και "ασθένεια";

Ασθένεια είναι η δυσλειτουργία του σώματος. Είμαι κουφός επειδή δεν λειτουργούν σωστά τα αυτιά μου. Είμαι κουτσός επειδή δεν λειτουργεί σωστά το πόδι μου. Είμαι άτεκνος, επειδή δεν λειτουργεί σωστά το γενετήσιο σύστημά μου. Ομοίως και με την ομοφυλοφιλία, έχουμε μια χρήση του γενετήσιου συστήματος, που δεν είναι σύμφωνη με την κατασκευή του. Γιατί τα γεννητικά όργανα υπάρχουν για συγκεκριμένη χρήση: Για τη δημιουργία απογόνων. Όταν λοιπόν χρησιμοποιείται μεταξύ δύο ομοφύλων, δεν είναι δυνατόν να εκπληρώσει το σκοπό του, τη δημιουργία ζωής. Από αυτό και μόνο, είναι φανερή η παρά φύσιν χρήση του σώματος. Και ομοίως η έλξη μεταξύ των δύο φύλων, στην ίδια λειτουργία αποσκοπεί. Όταν λοιπόν η επιθυμία του ανθρώπου στρέφεται προς τους ομοφύλους του, αυτό αποτελεί μια δυσλειτουργία της ψυχής, που παραβαίνει το σκοπό για τον οποίο φτιάχτηκε.

Αν δεν υπήρχε Θεός, και όλα λειτουργούσαν στην τύχη, βεβαίως δεν θα ετίθετο ζήτημα παρά φύσιν λειτουργίας, γιατί σε έναν κόσμο που υπάρχει από σύμπτωση, δεν τίθεται και θέμα σωστής λειτουργίας, αλλά τα πάντα λειτουργούν αυτόνομα και τυχαία. Τότε και οι ψυχικές ασθένειες θα ήταν απλώς "επιλογές" της τυχαιότητας της ύπαρξής μας. Όμως ο Θεός υπάρχει! Τα πάντα υπάρχουν και λειτουργούν για έναν σκοπό. Και κάθε παραβίαση της λειτουργίας τους, αναβάλλει το σκοπό της αφθαρσίας της κτίσης, και της θέωσης των νοημόνων όντων. Γι' αυτό το θέμα είναι καθαρά θεολογικό. Και ίσως γι' αυτό οι ομοφυλόφιλοι που εξέδωσαν ανακοίνωση, απέφυγαν να τοποθετηθούν θεολογικά.

Η τοποθέτηση του κ. Χριστόδουλου ήταν, εν τέλει, καθαρά θεολογική και κακώς δεν δόθηκε μια αντίστοιχη θεολογική απάντηση, γιατί σωστό είναι η κάθε αντιπαράθεση να βρίσκεται εντός των νοηματικών πλαισίων ενός θέματος και όχι σε άσχετα προς αυτό μέρη. Ο άνθρωπος διαφώνησε με τον Θεό και Τον **εξόρισε** από τη ζωή του,

όπως ακριβώς έκανε και στο κείμενό της η ΟΛΚΕ η οποία αρνούμενη να προβεί σε θεολογική αντίστοιχη τοποθέτηση προτίμησε να παρερμηνέψει μια αλήθεια, να αποπροσανατολίσει το νόημα, να διαστρέψει την πραγματικότητα, σε μια προσπάθεια να φέρει τον κάθε ομοφυλόφιλο ενάντια στο Θεό.
Η Εκκλησία (και ως Εκκλησία εννοούμε όχι τους παπάδες αλλά **το σώμα του Χριστού**) ζητά τη συγκατάθεσή μας για να θεραπευθούμε από οποιοδήποτε "κουσούρι" κουβαλάει ο καθένας μας. Δεν εξαναγκάζει κανέναν. Προσέρχεται η ίδια από αγαπητικό κίνητρο για να μας θεραπεύσει, επειδή η ίδια δεν είναι άλλο από ένα «πνευματικό νοσοκομείο». Όποιος θέλει θεραπεύεται, όποιος όχι, ζει και πεθαίνει με τα πάθη του, με δική του ευθύνη.
Με το να παραπονιέται και να αγανακτεί κανείς δεν έχει νόημα. Γιατί άν πεθάνει προσκολλημένος στα πάθη του, αυτά τα ίδια θα είναι που θα τον βασανίζουν στην *ατέρμονη* συνέχεια. Ο Θεός δεν βασανίζει κανέναν, μόνοι επιλέγουμε την τύχη μας. Κι **αν δεν** θεραπευθούμε από τα πάθη, θα τα κληρονομήσουμε στην αντίπερα όχθη της ζωής, όταν θα είναι αργά.
Είναι λοιπόν δικαίωμα του καθενός να ζει όπως θέλει, όπως είναι δικαίωμα της Εκκλησίας να αναζητά εκείνους που ταπεινά θέλουν να θεραπευθούν για να τους *θεραπεύσει*. Κανένας αληθινός χριστιανός δεν δημιούργησε ποτέ ρατσισμό εναντίον της ομοφυλοφιλίας. Ο Θεός δέχεται και αγαπά τους πάντες **χωρίς διακρίσεις** και θέλει τη σωτηρία ΟΛΩΝ μας. Χρειάζεται να δείξουμε κι εμείς το φιλότιμό μας απέναντί Του, να αγωνιστούμε, να αναγνωρίσουμε την αγάπη Του και να απαντήσουμε στη πρόσκλησή Του. Και στην Εκκλησία έχουμε αγίους που πολέμησαν το πάθος της ομοφυλοφιλίας, (και κάθε είδους πάθος), και έφθασαν να κληρονομήσουν τον ουρανό.
Ποτέ δεν αποστράφηκε ο Θεός το πλάσμα του αλλά **μόνο το πάθος του πλάσματός του.** Δεν μισούμε τον άρρωστο, αλλά την αρρώστια. Το πλάσμα, είτε ομοφυλόφιλος είναι, είτε πόρνος, είτε ψεύτης, είτε τσιγκούνης, είναι ο αγαπητός αδελφός μας που χρειάζεται την αγάπη μας και την κατανόησή μας στον αγώνα του ενάντια στα πάθη. Ο άνθρωπος αντίθετα (εγώ κι εσύ!) επιμένει να αποστρέφεται τον Θεό...
Η αντίδραση κάποιων ομοφυλόφιλων στα λόγια του αρχιεπισκόπου όμως, και η ευθιξία τους, δείχνει κάτι πιο σοβαρό. Αυτοί που αντιδρούν, παράλληλα με την ασθένεια της ομοφυλοφιλίας, έχουν και μια ΣΟΒΑΡΟΤΕΡΗ ασθένεια: **Την υπερηφάνεια. Και αυτή η ασθένεια, είναι Η ΧΕΙΡΟΤΕΡΗ ΚΑΙ Η ΠΙΟ ΘΑΝΑΣΙΜΗ ΑΠ' ΟΛΕΣ.**

Το κυριότερο **σφάλμα** όσων από εμάς έχουμε «κουσούρια», (θα έλεγα ΟΛΩΝ ΜΑΣ, αφού ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ άνθρωπος χωρίς πάθη!), ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ η ύπαρξη των ιδίων των παθών αυτών, αλλά η υπερηφάνειά μας να τα έχουμε και να μη θέλουμε να τα θεραπεύσουμε και η **κενοδοξία** μας να τα εξιδανικεύουμε. Ο διάβολος δεν εξέπεσε από το αγγελικό τάγμα εξ αιτίας της ομοφυλοφιλίας αλλά από -κάτι χειρότερο- την υπερηφάνεια! Από την άλλη έχουμε ομοφυλόφιλους που ξεπέρασαν τα πάθη τους και αγίασαν, μοναδικές, γλυκύτατες και ευωδιαστές πνευματικές μορφές που

πέρασαν τη ζωή τους κοντά στο Θεό με την αγάπη τους προσκολλημένη σ' Εκείνον παρά στο πάθος τους! Να μια σπουδαία διαφορά μεταξύ του «αγαπώ το πάθος μου» και «αγαπώ τον Θεό»...
Αυτοί που αντιδρούν στο ότι έχουν ένα "κουσούρι", στην πραγματικότητα έχουν και δεύτερο, και μάλιστα πολύ χειρότερο από το πρώτο: Την υπερηφάνεια. Η ευθιξία τους ξεκινάει είτε από τη μεγάλη ιδέα που έχουν για τον εαυτό τους, σε αντίθεση με τη Χριστιανική ταπείνωση, είτε από την εμμονή τους στην αμαρτία. Είτε συμφωνεί κάποιος με τον Θεό, ότι το πάθος του είναι αρρώστια που πρέπει να φύγει, και αγωνίζεται να το ξεριζώσει με τη βοήθεια της Εκκλησίας, είτε θέλει να θεωρεί ότι γνωρίζει καλύτερα από τον Θεό, και θεωρεί τον αυτό του "φυσιολογικό", στρεφόμενος ενάντια στον Θεό. Μέση λύση δεν υπάρχει. Και ο δεύτερος τύπος ανθρώπων, είτε δεν πιστεύουν καν στον Θεό, είτε δεν είναι διατεθειμένοι να θεραπεύσουν αυτό που δεν θεωρούν ασθένεια, έχει αποτέλεσμα να πεθάνουν με τις αμαρτίες τους, προς αιώνια βλάβη τους.
Δεν είναι δυνατόν ο Χριστιανός να λέει: "δεν έχω κουσούρι". Μεγάλο λάθος! Ναι, θα συμφωνήσει, και θα επαυξήσει! Θα νιώσει ότι είναι ο τελευταίος των αμαρτωλών. Θα ταπεινώσει το φρόνημά του απέναντι στον Θεό. Γιατί **"ο Θεός στους υπερηφάνους αντιτάσσεται, ενώ στους ταπεινούς δίνει χάρη".** Μόνο τότε θα βρίσκεται σε πορεία μετανοίας. Μόνο τότε θα έχει τη στάση του Χριστιανού. Και θα είναι τόσο ταπεινός, που θα θεωρεί τον εαυτό του υπεύθυνο για κάθε κακό του κόσμου, και όλους τους άλλους θα τους θεωρεί ανώτερους. Αυτή είναι η Χριστιανική ταπείνωση. Αυτός είναι ο ζωοσωτήριος Χριστιανικός τρόπος. Η προϋπόθεση για τη θεραπεία, είναι η ταπείνωση.
Η Χριστιανική πίστη δεν μιλάει μόνο κατά της ομοφυλοφιλίας. Μιλάει και εναντίον του πλούτου. Ο Χριστός είπε: "ευκολότερο είναι να περάσει καμήλα από την τρύπα βελόνας, παρά πλούσιος στη βασιλεία του Θεού". Και οι μαθητές του είπαν: "μα τότε, (αν είναι τόσο δύσκολα τα πράγματα), ποιος μπορεί να σωθεί;" και ο Χριστός απάντησε: "Τα αδύνατα για τους ανθρώπους, είναι δυνατά για τον Θεό".
Οι Χριστιανοί γνωρίζουμε ότι δεν είναι εύκολο να ξεριζώσει κάποιος ένα πάθος, ειδικά όταν το κουβαλάει από παιδί. Το γνωρίζουμε, επειδή ο καθένας μας κουβαλάει κάποιο πάθος, και νιώθει τον αγώνα αυτό "στο πετσί του". Δεν θεωρούμε τους εαυτούς μας "φυσιολογικούς", και τους ομοφυλόφιλους ασθενείς. Θεωρούμε ασθενή κάθε άνθρωπο με πάθη. Σεβόμαστε την ελευθερία τους να δεχθούν ή να μη δεχθούν θεραπεία. Σεβόμαστε την ελευθερία τους να ξεγελούν τους εαυτούς τους ότι δεν τη χρειάζονται. Δικαίωμά τους. Όπως δικαίωμα και υποχρέωσή μας, είναι να λέμε την αλήθεια.
Μα πιο πολύ, σεβόμαστε και χαιρόμαστε, για όλους εκείνους τους ανθρώπους, οποιουδήποτε πάθους, που αγωνίζονται. Εκεί είναι η αξία του ανθρώπου: Στον αγώνα. Στον αγώνα ενάντια σε αυτά που τον υποδουλώνουν. Ενάντια στα πάθη που οδηγούν τον άνθρωπο, αντί να τον οδηγεί το Άγιο Πνεύμα. Η σάρκα είναι για να υπηρετεί το πνεύμα, και όχι το αντίθετο. Οι άνθρωποι της μετανοίας, δαμάζουν το σώμα τους, και το καθοδηγούν σαν ηγεμόνες. Και δεν επιτρέπουν σε αυτό να τους

καθοδηγεί δουλικά στα πάθη.
Οι άνθρωποι αυτοί, (είτε ομοφυλόφιλοι, είτε όχι), αυτοί που θα μαντρώσουν τα πάθη, αυτοί που θα θυσιάσουν το "εγώ" και το "θέλω" τους, αυτοί που θα ζουν για τον Θεό και όχι για τη σάρκα, αυτοί είναι που θα κληρονομήσουν βασιλεία. Γιατί πρώτα ηγεμόνευσαν πάνω στη σάρκα τους, και τους αξίζει να συμβασιλεύσουν με τον Χριστό. Δεν έχει σημασία αν κατά καιρούς πέφτουν. Σε έναν πόλεμο υπάρχουν και ήττες. Αλλά το τέλος του πολέμου, για όλους όσους αγωνίζονται ενάντια στα πάθη τους, θα είναι η νίκη. Γιατί "τα αδύνατα για τους ανθρώπους, είναι δυνατά για τον Θεό".
Η Εκκλησία προσκαλεί όλους τους ανθρώπους στο πνευματικό της ιατρείο, σε αυτό τον πνευματικό στίβο, να θεραπευθούν. **Όσοι θέλουν**, καλούνται να αγωνισθούν ενάντια σε όσα πάθη τους υποδουλώνουν.
Και όσοι ομοφυλόφιλοι δεν καταφέρουν να σωθούν, δεν θα είναι από την ομοφυλοφιλία. Θα είναι από την περηφάνια τους